

har man i øvrigt haft for øje, at der på tilsvarende måde er tilforordnet lærlingerådet en repræsentant for arbejds- og socialministeriet, og at der er erfaring for, at det har været af stor værdi for ministeriet herigenem at have haft en mulighed for at blive fortrolig med de synspunkter, der gør sig gældende blandt de sagkyndige.

Bestemmelsen i tjenestemandslovens § 231 berøres ikke af forslaget.

Der er ikke i forslaget optaget nogen til fabriklovens § 40, stk. 5, svarende bestemmelse om, at bagerfaget skal være repræsenteret af en arbejdsgiver og en arbejder i sager om bagerifagets forhold, idet en sådan bestemmelse ikke længere kan anses for at være tilstrækkeligt begrundet.

Til § 63.

Den i paragraffens *stk. 1* indeholdte bestemmelse svarer til bestemmelserne i § 41, stk. 2 og 3, i fabrikloven af 1913, blot at man gennem formuleringen har udtrykt, at også arbejds- og socialministeren kan aføse arbejdsrådet erklæring angående arbejderbeskyttelsesspørgsmål, hvilket i øvrigt altid har været antaget og praktiseret.

Paragraffens *stk. 2* svarer til fabrikloven af 1913, § 41, stk. 4.

Det kommunale tilsyn med maskiner og bedrifter.

Til § 64.

Idet der henvises til indledningsbemærkningerne til afsnit VI, skal bemærkes:

Under den nugældende lovgivning er de virksomheder, som de kommunale maskinsynsmænd fører tilsyn med, i almindelighed alene undergivet tilsyn efter fabriklovens kapitel III om maskinbeskyttelse. Synsmændene har derfor hidtil alene haft til opgave at inspicere virksomhedernes maskineri. Efter lovforslaget vil i et vist omfang også andre bestemmelser end maskinbeskyttelsesreglerne få gyldighed for vedkommende virksomheder, således f. eks. eventuelt visse af de i § 14 indeholdte bestemmelser og endvidere visse af arbejdstidsbestemmelserne og reglerne i afsnit V om børns og unge menneskers arbejde. Da det imidlertid ville være urimeligt og meget bekosteligt, om tilsynet med disse bestemmelser skulle føres af arbejdstilsynets personale, er det foreslået, at også dette tilsyn skal føres af det kommunale tilsyn.

Stk. 1. Ifølge § 32 i fabrikloven af 1913 henhører følgende virksomheder under det kommunale maskintilsyn:

a) Samtlige landbrugsbedrifter, kornmøller og foderstofforretninger med und-

tagelse af sådanne, i hvilke der anvendes maskinanlæg på mindst 16 hestekraft, samt sådanne i hvilke der som drivkraft anvendes damp eller generatorgas, og b) bedrifter udenfor landbruget, hvis anlæg af den pågældende fabriksinspektør skønnes at frembyde ringe fare.

For den under forslagets *pkt. 1)* omhandlede gruppe har det i praksis vist sig at føre til urimeligheder, hvis man strengt ville overholde den af loven fastsatte grænse ved 16 hk. Dels er angivelsen af hk på motorer — navnlig ved elektromotorer — ofte et misvisende mål for den drivkraft, der faktisk udnyttes, dels er i almindelighed drivkraften i sig selv kun ret dårlig egnet til at tjene som kriterium for risikoen ved det drevne maskineri. Dette gælder særlig de inden for landbruget fortrinsvis anvendte transportable motorer. Medens disses hk i tiden før fabrikloven af 1914 i reglen lå under 16, er de enkelte motorer siden hen — navnlig de i de senere år stadig mere udbredte traktorer og elektromotorer — vokset betydelig ud over denne størrelse, men faren ved motorerne selv eller de af dem drevne arbejdsmaskiner er langt fra tiltaget i samme forhold. I almindelighed kan det formentlig siges, at risikoen ved landbrugets arbejdsmaskiner mere er bestemt ved deres art end ved deres størrelse. Det er derfor i *pkt. 1* foreslået for landbrugsbedrifters vedkommende, at transportable motorer ikke skal medregnes ved afgørelsen af, hvorvidt en bedrift henhører under det kommunale tilsyn, og at grænsen for antallet af faststående motorers hk sættes ved 16.

Endvidere er der i *pkt. 2)* foreslået en ny begrænsning for *kornmøllers og foderstofforretningers* vedkommende, om hvilken følgende kan bemærkes:

I de forløbne år er der sket den ændring, at dieselmotorer i vidt omfang har afløst petroleumsmotorer og vindkraften som drivkraft. Disse bedrifters dieselmotorer er på indtil 35 hk, og mange af dem har derfor på grundlag af den gældende lovs bestemmelser måttet overføres fra det kommunale maskintilsyn til fabriktilsynet. Da bedrifterne imidlertid ikke har skiftet karakter, fordi de er gået over til at anvende større motorer, vil det formentlig være rigtigst at opgive drivkraften som kriterium og i stedet for lægge vægten på, om bedrifterne har fabrikmæssig karakter, således at man kun i første tilfælde lader dem henhøre under arbejdstilsynet. Hvis man lægger arbejdstallet til grund ved afgørelsen, vil man i det store og hele ramme rigtigst, når man karakteriserer møller og foderstof-